

Succesvolle tentoonstelling rond De Vuurtoren

De tentoonstelling 100 jaar vuurtoren en “de frères van Heist” kende een groot succes en noteerde zeer veel positieve reacties.

We drukken (voor de afwezigen) graag de speech van de voorzitter af naar aanleiding van de opening.

Precies op het ogenblik dat men in Knokke een replica inhuldigt van de oude vuurtoren langs de zeedijk verzamelen de Heistenaars rond de gerenoveerde vuurtoren, gebouwd in de luwte van de oude Graaf Jansdijk, nu precies honderd jaar geleden.

Als heemkring hebben wij er altijd voor geijverd om dit prachtig bouwwerk in eer te herstellen... en nu is het eindelijk gelukt!

Bij de stichting van Heyst Leeft in 1874 was één van de eerste activiteiten het aanbrengen van een plaket langs de ingang kant Elizabetlaan om de aandacht te vestigen op die verkommerde vuurtoren.

Waar in vele steden en gemeenten de kerktoren hét baken bij uitstek is, blijkt dit in Heist de vuurtoren te zijn. Komt men Heist binnengereden met de tram of met de wegen, of vroeger met de trein, dan ontwaarde men het slanke silhouet van de vuurtoren.

De oudste vermelding van een vuurtoren in Heist vinden we in de jaarrekening van de Watering Eiensluis 1364-1365: er werd stro gepoot bewesten de vierboeten, werk dat uitgevoerd werd in het glorierijke jaar 1302!

Het was de heer van Dudzele die deze vierboete verhuurde aan de Gildebroeders van Onze Lieve Vrouw te Heyst ten prijze van 12 pond grooten ende drie stuvers tsjaars. (lic. Coornaert)

Volgens het Zeeboek uit de 15de eeuw vormde de middeleeuwse vuurtoren van Heist een belangrijk baken voor de vreemde koopvaarders die van het Westen uit het Zwin naderden of in westelijke richting het Zwin verlieten.

Zicht tentoonstelling

Andere bakens waren de kerktorens van Oostende, Blankenberge, Heist, Knokke en Westkapelle. Op zijn kaart van Vlaanderen uit 1540 tekent Mercator een rokende vierbote te Calais, Oostende en Heist.

De oude viertorre werd verwoest tijdens de Tachtigjarige oorlog en de Heistse visserij onderging hetzelfde lot.

Uiteindelijk werden de laatste restanten van de oude vuurtoren verwijderd na de storm in 1657...

Pas rond 1850 werd op dezelfde plaats (ongeveer hoek Zeedijk-Vuurtorenstraat) een nieuwe vuurtoren opgetrokken, vereeuwigd op een schilderij van Delsaux in het stadhuis te Heist. Het bouwen van een nieuwe vuurtoren te Knokke in 1872 maakte het functioneren van die van Heist overbodig. De toren werd dan ook afgebroken.

Maar toen kwam de haven van Zeebrugge en bij Ministerieel Besluit van 15 april 1905 werd het plan van grondinname voor het plaatsen van een vuurtoren (richtingvuur geul van het Zand) goedgekeurd.

“In een lagerliggende weide nevens de steenweg op Heyst) werd in 1907 een nieuw gebouwde vuurtoren in werking gesteld. Het waren de gebroeders Grendel, ingenieurs uit Gent, die het gebouw ontwierpen. Het werd meteen de eerste betonconstructie aan de Belgische kust. Het kreeg de naam “Hoog Licht” en werd gekoppeld aan de kleine vuurtoren op de zeedijk gekend als het “Laag Licht”. In 1975 werd “onze” vuurtoren geklasseerd als monument van de Industriële Archeologie.

De leerlingen van de frères gingen vroeger vaak spelen in de weiden rond de vuurtoren.

Er was zelfs een poortje op de speelplaats dat toegang gaf tot die weiden. In de winter stonden daar altijd wat plassen wat het schaatsen en slieren mogelijk maakte.

Ooit was dit het tracé voor de cyclocross...

Robert Oppalfens